

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

280 / 10731
DATA 0103 2018

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor*, inițiată de domnul deputat PSD Cătălin Marian Rădulescu împreună cu un grup de deputați PSD (Plx.598/2017).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul schimbării procedurii de numire în funcție, dar și de revocare în/din funcțiile de președinte, vicepreședinte și președinți de secții ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și în funcțiile de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunct și adjunct al acestuia, procuror general al Direcției Naționale Anticorupție, adjunct al acestuia, procuror șef de secție la aceste parchete, procuror șef al Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și adjuncții acestuia, astfel încât să fie numiți de către Senatul României, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii (în prezent, numirea și/sau revocarea se face de către Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii).

Potrivit *Expunerii de motive*, competența numirii în aceste funcții trebuie să revină Senatului României, „având în vedere că acesta din urmă exercită un mandat de reprezentativitate dat de popor în calitate de deținător al suveranității naționale”.

II. Observații

Menționăm că prevederile legale supuse modificării prin inițiativa legislativă au făcut obiectul unor modificări recente, într-o formă diferită de cea propusă de inițiatorii prezentei inițiative legislative, prin „*Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor*” (Plx.418/2017, L545/2017) - adoptată de cele două Camere ale Parlamentului.

Din analiza prevederilor propuse rezultă că decizia Senatului referitoare la numirea în funcțiile de conducere amintite nu se bazează, în mod formal, pe criterii obiective, pregătirea profesională, competența, eficiența, elemente care ar trebui să stea la baza unor decizii privind cariera magistraților.

De asemenea, din formularea textelor propuse reiese că revocarea din funcțiile de conducere amintite de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Parchete nu mai este condiționată de existența unor motive de revocare, cum sunt cele enumerate la art. 51 alin. (2) din *Legea nr. 303/2004*¹, aplicabile în prezent în mod corespunzător procedurii de revocare din aceste funcții.

Așadar, revocarea din funcție este practic o revocare fără vreo justificare, independent de o culpă a celui în cauză constând în nerespectarea sau exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor funcției de conducere.

Totodată, prevederea conform căreia Senatul poate să refuze numirea în funcțiile de conducere menționate, aducând la cunoștința Consiliului Superior Magistraturii motivele refuzului, este contradictorie, deoarece din formularea textelor rezultă că ministrul justiției, iar nu Consiliul Superior al Magistraturii formulează propunerile de numire, astfel că, din punct de vedere logic și juridic, este mai potrivit ca refuzul în discuție să fie comunicat în primul rând ministrului justiției.

Parlamentul constituie în cadrul oricărei societăți democratice o instituție esențialmente politică, având rolul fundamental de reprezentare generală a societății.

Pe cale de consecință, votul Senatului cu privire la numirea în funcțiile de conducere amintite de la instanțe și Parchete este un vot esențialmente politic, astfel că procedura de numire propusă de către inițiatori este de natură a conduce la imixtiuni politice în funcția judiciară. Procedura de numire a judecătorilor și procurorilor în cele mai înalte funcții de conducere de la nivelul instanțelor și parchetelor, astfel cum a fost propusă spre reglementare de către inițiatori, este una care presupune, prin specificul ei, exprimarea unor opțiuni politice în procesul de numire în aceste funcții.

În sistemul judiciar român, președinții de instanțe exercită atribuții manageriale importante pentru asigurarea funcționării eficiente a instanțelor, iar una din componentele independenței judecătorilor, alături de independența externă, care protejează judecătorul de influența altor puteri ale statului, este independența internă

¹ Revocarea din funcția de conducere a judecătorilor se dispune de Consiliul Superior al Magistraturii, din oficiu sau la propunerea adunării generale ori a președintelui instanței, pentru următoarele motive:

- a) în cazul în care nu mai îndeplinesc una dintre condițiile necesare pentru numirea în funcția de conducere;
- b) în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor manageriale privind organizarea eficientă, comportamentul și comunicarea, asumarea responsabilităților și aptitudinile manageriale;
- c) în cazul aplicării uneia dintre sancțiunile disciplinare.

care garantează că judecătorul decide numai în baza legii, iar nu pe baza instrucțiunilor date de judecătorii superiori ierarhic.

Acest principiu este aplicabil, în parte, și în activitatea procurorilor - conceptul de independență a procurorilor, aplicabil în ceea ce privește dispunerea soluțiilor în cauzele instrumentate și consacrat de *Legea nr. 304/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor*, este unul specific statutului procurorilor, care nu se suprapune cu noțiunea de „independență” a judecătorilor, în timp ce activitatea de judecată este absolut incompatibilă cu orice formă de subordonare ierarhică, independența procurorilor este supusă însă unor atenuări, controlul ierarhic, rezultate din specificul activității procurorilor².

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului deputat **Nicolae-Liviu DRAGNEA**
Președintele Camerei Deputaților

² Necesitatea respectării principiilor independenței sistemului judiciar, independenței și imparțialității judecătorilor este consacrată de mai multe documente internaționale.

Cu referire expresă la rolul președinților de instanțe și procedurile de alegere sau de selecție a președinților Curților Supreme, menționăm că această problematică a fost analizată în Avizul nr. 19 (2016) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) referitor la rolul președinților de instanțe, în cuprinsul căruia se fac o serie de recomandări:

„Diferitele norme, structuri și modalități de organizare a sistemelor judiciare din statele membre influențează rolul președinților de instanțe. Acest rol este influențat într-o măsură semnificativă de structura administrativă a fiecărui sistem judiciar național, precum și de tradițiile și practicile juridice, sociale și politice care predomină în jurisdicțiile respective”.

„În aproape toate statele membre, procedurile de alegere sau selecție a președinților Curților Supreme sunt diferite de cele concepute pentru ceilalți președinți de instanțe. CCJE subliniază faptul că procesul de alegere sau selecție a președinților Curților Supreme trebuie să respecte anumite criterii și să prevadă garanții pentru menținerea principiilor fundamentale ale independenței sistemului judiciar și imparțialității judecătorilor. Procedurile de alegere sau selecție trebuie să fie definite prin lege și să se bazeze pe merite. Ele trebuie să excludă în mod formal orice posibilitate de exercitare a vreunei influențe politice. Orice astfel de risc poate fi depășit prin adoptarea unui model în cadrul căruia alegerea președinților se face de către judecătorii Curții Supreme în cauză. CCJE consideră că un astfel de model este unul valoros”.